

ජනමාධ්‍ය ඝාතනය - ඇමරිකා සහ වේදිය

ජනමාධ්‍ය ඇමරිකා අනුර ප්‍රිය දර්ශන මහතා 2011 ප්‍රචන්දන සාකච්චාවක කතා කරමින් ජනමාධ්‍යවේදියාට අලුත් නිර්වචනයක් දුන්නේ ය. එනම් ආණ්ඩුවට අනුව ජනමාධ්‍යවේදියා යනු ප්‍රචායනි දෙපාර්ට්මේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ජනමාධ්‍ය හැඳුනුම් පත ඇති අය පමණක් බව යි. මේ විග්‍රහය අප මේ අසන්නේ පළමු වතාවට ය. ඇත්තටම නම් කණගාටුවෙන් නමුත් කිව යුත්තේ මේ කතාව පෙන්වන්නේ ජනමාධ්‍ය ඇමරිකාවරයාගේ සහ ඔහුගේ උපදේශකයින්ගේ නොදැනුවත්කම පමණක් බව යි.

ඒ අනුව විග්‍රහ කරමින් ඔහු කියා සිටියේ පසුගිය වසර තුළ මෙරට ඝාතනය වී ඇත්තේ එකම ජනමාධ්‍යවේදියකු පමණක් බව යි. නමුත් ඔහුගේ නම කීමට ඇමරිකාවරයා අසමත් විය. උදයන් ප්‍රචන්දනෙහි සේවය කළ සෙල්වරාජී රජීව්වර්මන් 2007 අප්‍රේල් 29 දා යාපනයේ දී ඝාතනය කෙරුණි. ඔහු සතුව හෝ 2007 වර්ෂය සඳහා ප්‍රචායනි දෙපාර්ට්මේන්තුව නිකුත් කළ හැඳුනුම් පතක් තිබුණේයැයි සිතීමට නොහැකි ය. එසේ නොතිබුණේ නම් ඔහු ද ජනමාධ්‍යවේදියකු ලෙස මිය ගොස් නැත.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයෙහි ජනමාධ්‍ය තේරුම් ගැනීම සහමුලින්ම වෙනස් ය. මුද්‍රිත, විද්‍යුත්, හෝ අන්තර් ජාල මාධ්‍ය හරහා වෘත්තීයයක් වශයෙන් තොරතුරු එකතු කිරීමෙහි, සංස්කරණය කිරීමෙහි සහ බෙදා හැරීමෙහි සංවිධිතව හෝ නවීන යෙදී සිටින ඕනෑම අයකු ජනමාධ්‍යවේදියාට අයත් ය. එපමණක් නොව අනෙක් අයට ද බලා කියවිය හැකි පරිදි අන්තර් ජාලයෙහි සිය සමාජ දේශපාලන දින සටහන් ලියන බ්ලොග්කරුවන්ද මෙම නිර්වචනයට අසු නොවන ජනමාධ්‍යවේදීන් වේ. මයන්මාරයේ සිට ද චීනයේ සිට ද ඉරාකයේ සිට ද ලොවට බෙහෝ වැගන් තොරතුරු ලැබෙන්නේ මෙම බ්ලොග්කරුවන් හරහා ය.

ජනමාධ්‍යයේ ප්‍රධාන වගකීම නිවැරදිබව, අපක්ෂාපතිත්වය සහ සාධාරණත්වය හැකිතාක් දුරට රැක ගැනීමය. ඊට හානි වන පරිදි කැරෙන ජනමාධ්‍යයට අදාළ කවරකු හෝ ඝාතනයක කිරීම ජනමාධ්‍යවේදීන් ඝාතනය කිරීම යන පොදු ව්‍යවහාරය තුළට ඇතුළු කෙරෙන්නේ එනිසා ය. අද ජගත් ව්‍යවහාරය එය යි.

ජනමාධ්‍ය ඇමරිකාවරයා ඉල්ලා සිටින හැඳුනුම්පත ජනමාධ්‍ය මර්දනය සඳහා මිනුමක් නොවන්නේ එනිසා ය.

අ007 පෙරවාරි 15 දින යාපනයේ යුද හමුදා සොදිසි මුර පොළක නවත්වා ගැනීමෙන් පසු ජනමාධ්‍යවේදී සුමුමනියම් රාමවන්දන් අතුරුදහන් විය. මේතාක් ඔහු පිළිබඳ කිසිදු තොරතුරක් නැත. ඔහු යාලේ නිතක්කුරල් සහ වාලම්පුරි ප්‍රචන්දනනි වඩමරවිච්චි වාර්තාකරු ලෙස කටයුතු කළේ ය. ඇමරිකාවරයා ඉල්ලා සිටින හැඳුනුම්පත තිබුණේ නැත.

2007 අප්‍රේල් 16 දා ඝාතනය කරන ලද සුහාස් වන්දනෝෂ් නිලාම් නමින් කුඩා සගරාවක් ලියා පළ කල අතර වචනියාවෙහි විකල්ප දෙමළ මාධ්‍ය බෙදා හැරීමෙහි නියුතු විය. ලංකනයේ පළ වන ටැම්බ්ල් වර්ල්ඩ් සගරාවට ලිපි සැපයී ය. කුඩා මුදුණාලයක්ද පවත්වා ගෙන ගියේය. ඔහුට දීර්ඝ කාලයක නිදහස් ජනමාධ්‍යවේදී ඉතිහාසයක් ද තිබුණි. ඇමරිකාවරයා ඉල්ලා සිටින හැඳුනුම්පත තිබුණේ නැත.

අගෝස්තු 01 ඝාතනය කරන ලද සහදේවන් නිලක්ෂන් ජනමාධ්‍ය ශිෂ්‍යයකු මෙන්ම වාර්තාකරුවකු ද විය. වාලරම් නම් සගරාවක් ද පවත්වා ගෙන ගියේ ය. ඇමරිකාවරයා ඉල්ලා සිටින හැඳුනුම්පත තිබුණේ නැත.

ආණ්ඩුව පිළි එකඟ නොවුවද පීනීවා ගිවිසුම් අනුව යුද වැදී සිටින පාර්ශවයන් හි ජනමාධ්‍යවේදීන් සැලකෙන්නේ සිවිල් පුරවැසියන් ලෙස ය. එනමින් කොටි හඬ ගුවන් විදුලියට බෝම්බ දමා රජය විසින් මරා දමන ලද එහි ඉසයිවිසී වැමිපියන් හෙවත් සුබාපීනී නම්

මාධ්‍යවේදියා ඇතුළු සේවකයින් තිදෙනාම අන්තර් ජාතික ලැයිස්තුවලට ඇතුළු වීම වැළැක්විය නොහැකි ය.

ඇමැතිවරයා ගණන වරද්දා ගෙන නවයක් ලෙස දැක්වුව ද පසුගිය වසර තුළ ඝාතනය වූ ජනමාධ්‍යවේදීන් සත් දෙනා ලෙස ප්‍රෙස් එම්බිලෙම් ව්‍යාපාරය ඔවුන් ය.

පසුගිය නොවැම්බර් මාසයෙහි යාපනයේ තවත් මාධ්‍ය සේවකයින් දෙදෙනෙකු (අන්තර්ජිලිලෙයි සිත්රාජන් සහ වඩ්ඩේල් නිමලරාජී) පැහැර ගැනුණි. ඔවුන් පිළිබඳ කිසිදු තොරතුරක් තවම නැත. එමෙන්ම දිවයින පුවත් පතෙහි ජනමාධ්‍යවේදියකු (ඩබ්. ගුණසිංහ) ද කැබිනිගොල්ලෑව ක්ලේමෝ ප්‍රහාරයේ දී මරණයට පත් විය.

කරුණු මෙසේ වුවත් වඩාම කණගාටුවට කාරණය මෙම හැදුනුම්පත බලා ජනමාධ්‍යවේදිය තීරණය කරන අනුර ප්‍රියදර්ශන පිලිවෙත නොවේ. ජනමාධ්‍ය ඇමැතිවරයා වශයෙන් ඔහු දැක් වූ අමානුෂික ස්වභාවය යි. හැදුනුම්පත් නැත්නම් ඒ මරණ මට ප්‍රශ්නයක් නොවේ යන කටුක ඇගවීම යි.

අනෙක් අතට ජනමාධ්‍ය ඇමැතිවරයා පිලිතුරු දිය යුත්තේ පසුගිය වසර තුළ මෙරට ජනමාධ්‍ය මුහුණ දුන් සියළු ගර්ජන මර්දන තර්ජන සම්බන්ධයෙනි.

මව්බිම සහ ලිඩර් පුවත්පත් සමූහයට එරෙහිව මුදා හරින ලද අනේනාහාර භීෂනයන්, ඒබ්සී ගුවන් විදුලි ජාලය වසා දැමීම, කතුවරුන්ට එරෙහි තර්ජන ගර්ජන, අත්තාස් විරෝධී ආණ්ඩුවේ ව්‍යාපාරය, ප්‍රදේශීය ජනමාධ්‍යවේදීන්ට එල්ලවන නිරන්තර තර්ජන ගර්ජන, රාජ්‍ය ජනමාධ්‍ය අගතිගොමිත්වය, සහ ජනමාධ්‍ය නිදහස සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය රාමුව ගැන ජනමාධ්‍ය ඇමැතිවරයාගේ නිහඬතාවය පුදුමාකාර ය.

වසර අවසාන වන්නට යන්නේ එම කිසිදු ක්‍රියාවක් අරභයා කිසිදු නීතිමය පියවරක් ගැනීමට ඔහුගේ ආණ්ඩුව අසමත් වූ තත්ත්වයක් යටතේය. ලැජ්ජාවට කාරණය එයයි.

අන්තර් ජාතික ප්‍රජාවට බැණ වැදීමෙන් නීතියේ පාලනය පිහිටුවීමට සිය අසමත් බව සහ අකැමැත්ත වසා ගැනීමට මහින්ද රාජපක්ෂ ආණ්ඩුවට නොහැකි බව අවසන් වශයෙන් කියා සිටීමු.